

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код БӨА-2025/002/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2024 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл

Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jennisbekh@audit.gov.mn

Аудитор: Х.Еркебулан

Утас: 99427667 Цахим хаяг: erkebulankh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	Error! Bookmark not defined.
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл.....	Error! Bookmark not defined.
4.2 Материаллаг байдал	Error! Bookmark not defined.
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .	Error! Bookmark not defined.
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	Error! Bookmark not defined.
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	Error! Bookmark not defined.
5.1 Төлбөрийн акт	Error! Bookmark not defined.
5.2 Албан шаардлага	Error! Bookmark not defined.
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ .	Error! Bookmark not defined.

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт
ҮАГ	Үндэсний аудитын газар
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

НОГООННУУР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
М.ТИЛЕУЖАН ТАНАА

2025.08.25 № 378
танай _____-ны № _____-Т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудаас Засаг даргын тамгын газрын үндсэн орон тоо 21, багийн Засаг дарга нарын орон тоо 11, нийт 32 орон тоогоор үйл ажиллагаагаа явуулах ёстой боловч орон нутгийн орлогын давсан хэсгээс санхүүжүүлж 10 гэрээт ажилтны орон тоог нэмж ажиллуулж, төсвөөс нийт 89.1 сая төгрөгийн зардал гаргасан, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 39.7 сая төгрөгийн авлага төлөгдөх эсэх нь эрсдэлтэй, баталгаажаагүй, төсвийн зарцуулалтад тавих дотоод хяналтыг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5.9, 66 дугаар зүйлийн 66.1-ийн 66.1.7, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-ийн 15.1.2, Засгийн газрын 2009 оны 13 дугаар тогтоолоор баталсан "Сумын засаг даргын тамгын газрын орон тооны хязгаарыг тогтоох тухай" журмын 1 дэх заалт, толилуулга, иж бүрэн байх, оршин байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2024 онд 2,941.7 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 2,475.1 сая төгрөг зарцуулж, 84.1 хувийн гүйцэтгэлтэй гарчээ. Орон нутгийн суурь орлогод 1,302.2 сая төгрөг төлөвлөгдсөнөөс гүйцэтгэлээр 1,323.9 сая төгрөг төвлөрүүлж, төлөвлөгөөг 101.7 хувиар биелүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Төгрөгөөр	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	555,702,254.26	783,876,152.03
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	265,905,547.76	504,299,395.53
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	265,905,547.76	504,299,395.53
3121	Төгрөг	265,905,547.76	504,299,395.53
31211	Төрийн сангийн харилцах	260,642,681.76	498,821,294.53
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	5,262,866.00	5,478,101.00
33	АВЛАГА	202,985,164.00	172,722,969.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	625,069.00	9,046,970.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	613,176.00	
336	Зээлийн авлага	201,746,919.00	163,675,999.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	201,746,919.00	163,675,999.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	201,746,919.00	163,675,999.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	86,811,542.50	106,853,787.50
351	Түүхий эд материал	13,968,715.00	13,263,110.00
35130	Эм боох материал	13,968,715.00	13,263,110.00
354	Хангамжийн материал	52,742,827.50	73,490,677.50
35420	Аж ахуйн материал	30,240,173.00	50,649,673.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,837,894.50	6,176,244.50
35470	Бусад хангамжийн материал	16,664,760.00	16,664,760.00
35600	Мал амьтад	20,100,000.00	20,100,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,999,443,456.81	4,051,596,071.82
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,999,443,456.81	4,051,596,071.82
392	Биет хөрөнгө	3,992,488,217.81	4,044,168,313.95
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	804,875,974.00	947,275,974.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(145,246,325.52)	(181,389,331.00)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	321,398,435.00	575,572,289.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(189,509,897.30)	(224,659,956.62)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	192,506,143.00	241,274,193.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(94,389,492.62)	(118,868,151.86)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	86,814,736.00	96,372,736.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(50,897,211.52)	(60,890,531.34)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	4,714,423,332.10	4,714,423,332.10
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,649,121,075.33)	(1,946,575,839.33)
39217	Ном	1,633,600.00	1,633,600.00
393	Биет бус хөрөнгө	6,955,239.00	7,427,757.87
39301	Програм хангамж	2,509,639.00	3,279,639.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,086,400.00)	(1,383,881.13)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,532,000.00	5,532,000.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>4,555,145,711.07</u>	<u>4,835,472,223.85</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>43,638,513.00</u>	<u>41,109,610.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	43,638,513.00	41,109,610.00
413	Өглөг	43,638,513.00	41,109,610.00
4136	Бусад өглөг	43,638,513.00	41,109,610.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	43,638,513.00	41,109,610.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>4,511,507,198.07</u>	<u>4,794,362,613.85</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,511,507,198.07	4,794,362,613.85
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	837,887,694.44	837,887,694.44
51101	Өмч: - төрийн	837,887,694.44	837,887,694.44
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,788,632,193.49	3,084,571,509.27
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,137,103,309.47	2,796,093,353.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(348,471,115.98)	288,478,155.78
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	884,987,310.14	871,903,410.14
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>4,555,145,711.07</u>	<u>4,835,472,223.85</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Төгрөгөөр	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,883,406,964.90	3,245,219,062.77
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	630,524,905.90	1,308,183,587.77
110	Орлогын албан татвар	430,897,990.40	1,086,122,733.91
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	473,300,947.88	1,160,036,889.79
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	432,683,216.51	718,403,294.25
110002	Үйл ажиллагааны орлого	8,348,007.00	403,212,513.54
110003	Хөрөнгийн орлого	31,889,724.37	37,727,114.00
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	380,000.00	693,968.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(42,402,957.48)	(73,914,155.88)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(42,402,957.48)	(73,914,155.88)
113	Хөрөнгийн албан татвар	10,970,700.00	14,437,612.86
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	1,885,092.86
113002	Бууны албан татвар	1,860,000.00	2,820,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	9,110,700.00	9,732,520.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	188,656,215.50	207,623,241.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	38,257,093.50	42,270,856.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	36,952,093.50	41,453,756.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,305,000.00	817,100.00
1181	Газрын төлбөр	3,208,868.00	7,099,661.00
118101	Газрын төлбөр	3,208,868.00	7,099,661.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	147,190,254.00	158,252,724.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	4,674,000.00	3,911,300.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	142,516,254.00	154,341,424.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	351,674,958.00	561,454,032.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	351,674,958.00	561,454,032.00
120002	Хүүгийн орлого	-	487,414.00
120003	Торгуулийн орлого	9,250,000.00	10,253,068.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	33,272,224.00	65,883,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	33,272,224.00	65,883,500.00
120009	Бусад орлого	32,501,809.00	5,044,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	267,400,925.00	463,286,050.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	9,250,000.00	16,500,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	901,207,101.00	1,375,581,443.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	13,601,335.00	12,490,568.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	6,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	900,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	12,701,335.00	6,490,568.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	875,808,500.00	1,334,735,991.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	369,333,700.00	596,864,800.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	506,474,800.00	737,871,191.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	11,797,266.00	28,354,884.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	11,797,266.00	28,354,884.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,732,475,380.88	2,311,708,176.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,732,475,380.88	2,311,708,176.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,732,475,380.88	2,176,487,878.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	616,491,659.46	1,115,522,191.00
210101	Үндсэн цалин	414,645,870.63	628,817,335.00
210102	Нэмэгдэл	145,031,331.00	395,597,856.00
210104	Урамшуулал	14,150,450.00	21,107,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	42,664,007.83	70,000,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,711,369.17	131,803,522.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	74,342,644.17	92,642,222.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	846,200.00	9,790,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	660,925.00	4,895,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	169,200.00	4,895,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,692,400.00	19,580,600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,211,413.00	232,364,217.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,934,458.00	45,030,561.00
210302	Түлш, халаалт	11,276,955.00	186,333,656.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210303	Цэвэр, бохир ус		1,000,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	120,924,941.00	87,792,281.00
210401	Бичиг хэрэг	7,102,000.00	5,345,963.00
210402	Тээвэр, шатахуун	107,955,941.00	77,192,418.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,411,900.00	4,782,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	455,100.00	366,900.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	105,000.00
2105	Нормативт зардал	2,930,000.00	996,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,930,000.00	996,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,644,240.00	27,850,299.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,318,940.00	1,350,000.00
210604	Урсгал засвар	22,325,300.00	26,500,299.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,965,000.00	13,575,350.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,965,000.00	13,575,350.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,579,460.00	38,042,437.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,693,200.00	35,868,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	97,400.00	521,987.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	92,400.00	184,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,200.00	392,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	94,600.00	142,450.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	998,700.00	760,000.00
210807	Газрын төлбөр	135,260.00	128,400.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	68,700.00	44,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	827,017,298.25	528,540,781.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	383,660,498.00	120,294,827.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,647,600.00	1,037,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	440,709,200.25	407,208,454.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	135,220,298.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	135,220,298.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	67,348,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	66,821,298.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	1,051,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	150,931,584.02	933,510,886.77
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	499,402,700.00	645,032,730.99
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	499,402,700.00	645,032,730.99
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(499,402,700.00)	(645,032,730.99)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(348,471,115.98)	288,478,155.78

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

			Төгрөгөөр
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,995,053,875.90	2,760,154,078.77
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	630,524,905.90	1,270,456,473.77
110	Орлогын албан татвар	430,897,990.40	1,048,395,619.91
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	473,300,947.88	1,122,309,775.79
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	432,683,216.51	718,403,294.25
110002	Үйл ажиллагааны орлого	8,348,007.00	403,212,513.54
110003	Хөрөнгийн орлого	31,889,724.37	-
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	380,000.00	693,968.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(42,402,957.48)	(73,914,155.88)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(42,402,957.48)	(73,914,155.88)
113	Хөрөнгийн албан татвар	10,970,700.00	14,437,612.86
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		1,885,092.86
113002	Бууны албан татвар	1,860,000.00	2,820,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	9,110,700.00	9,732,520.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	188,656,215.50	207,623,241.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	38,257,093.50	42,270,856.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	36,952,093.50	41,453,756.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,305,000.00	817,100.00
1181	Газрын төлбөр	3,208,868.00	7,099,661.00
118101	Газрын төлбөр	3,208,868.00	7,099,661.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	147,190,254.00	158,252,724.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	4,674,000.00	3,911,300.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	142,516,254.00	154,341,424.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	114,726,369.00	114,116,162.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	114,726,369.00	114,116,162.00
120002	Хүүгийн орлого		487,414.00
120003	Торгуулийн орлого	9,250,000.00	10,253,068.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	72,974,560.00	98,331,680.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	72,974,560.00	98,331,680.00
120009	Бусад орлого	32,501,809.00	5,044,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,249,802,601.00	1,375,581,443.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	13,601,335.00	12,490,568.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		6,000,000.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	900,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	12,701,335.00	6,490,568.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,224,404,000.00	1,334,735,991.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,348,595,500.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	369,333,700.00	596,864,800.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	506,474,800.00	737,871,191.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	11,797,266.00	28,354,884.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	11,797,266.00	28,354,884.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,328,627,302.63</u>	<u>1,918,379,595.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>1,328,627,302.63</u>	<u>1,918,379,595.00</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>1,328,627,302.63</u>	<u>1,783,159,297.00</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	642,278,145.63	1,120,557,977.00
210101	Үндсэн цалин	378,836,418.63	539,491,556.00
210102	Нэмэгдэл	145,031,330.00	438,598,368.00
210104	Урамшуулал	18,966,397.00	46,315,210.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	99,444,000.00	96,152,843.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,637,998.00	135,189,637.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,805,699.00	90,031,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,458,099.00	11,033,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,166,500.00	5,540,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,291,600.00	5,673,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,916,100.00	22,910,437.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,664,985.00	232,702,566.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,125,000.00	43,030,560.00
210302	Түлш, халаалт	14,539,985.00	188,672,006.00
210303	Цэвэр, бохир ус		1,000,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	103,835,299.00	76,000,318.00
210401	Бичиг хэрэг	5,679,000.00	4,257,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	92,359,799.00	66,044,468.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,411,900.00	4,732,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	384,600.00	765,900.00
2105	Нормативт зардал	2,930,000.00	700,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,930,000.00	700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	36,553,440.00	28,025,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,382,440.00	1,343,400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	71,000.00	143,200.00
210604	Урсгал засвар	33,100,000.00	26,539,000.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2107	Томилолт, зочны зардал	11,965,000.00	13,575,350.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,965,000.00	13,575,350.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	36,129,060.00	39,826,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,171,900.00	37,433,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	177,900.00	610,700.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	92,400.00	184,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,200.00	392,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,000.00	120,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	998,700.00	871,000.00
210807	Газрын төлбөр	135,260.00	139,700.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	68,700.00	74,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	402,633,375.00	136,581,449.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	399,520,675.00	134,222,949.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,112,700.00	2,358,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	135,220,298.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	135,220,298.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		67,348,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		66,821,298.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		1,051,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>1,666,426,573.27</u>	<u>841,774,483.77</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	554,702,700.00	641,107,750.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	554,702,700.00	641,107,750.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	554,702,700.00	641,107,750.00
220001	Барилга байгууламж	173,377,050.00	290,500,000.00
221001	Их засвар	96,145,200.00	115,498,950.00
222001	Тоног төхөөрөмж	83,514,000.00	99,752,900.00
223001	Бусад хөрөнгө	146,366,450.00	125,935,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	55,300,000.00	9,420,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(554,702,700.00)</u>	<u>(641,107,750.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,111,723,873.27	200,666,733.77
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	502,777,174.49	265,905,547.76
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	265,905,547.76	504,299,395.53

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	837,607,694.44	884,987,310.14	3,124,673,261.47	4,847,268,266.05
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	12,430,048.00	12,430,048.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	837,607,694.44	884,987,310.14	3,137,103,309.47	4,859,698,314.05
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	280,000.00			280,000.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			(348,471,115.98)	(348,471,115.98)
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	837,887,694.44	884,987,310.14	2,788,632,193.49	4,511,507,198.07
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	837,887,694.44	884,987,310.14	2,788,632,193.49	4,511,507,198.07
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			(5,622,740.00)	(5,622,740.00)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	837,607,694.44	884,987,310.14	2,783,009,453.49	4,505,604,458.07
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт		(13,083,900.00)	13,083,900.00	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
D08	Тайлант үеийн үр дүн			288,478,155.78	288,478,155.78
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	837,607,694.44	871,903,410.14	3,084,571,509.27	4,794,082,613.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		174,132,064.60
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,941,789,200.00	2,475,073,628.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,085,097,400.00	1,843,385,878.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,946,432,400.00	1,708,165,580.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,173,486,900.00	1,120,557,977.00
210101	Үндсэн цалин	566,721,300.00	539,491,556.00
210102	Нэмэгдэл	452,319,700.00	438,598,368.00
210104	Урамшуулал	58,245,400.00	46,315,210.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	96,200,500.00	96,152,843.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	137,436,000.00	135,189,637.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,496,400.00	90,031,800.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,734,900.00	11,033,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,867,500.00	5,540,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,867,500.00	5,673,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	23,469,700.00	22,910,437.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	245,051,200.00	232,702,566.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	40,651,200.00	43,030,560.00
210302	Түлш, халаалт	203,400,000.00	188,672,006.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	1,000,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,515,000.00	72,488,650.00
210401	Бичиг хэрэг	4,258,000.00	4,257,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	62,532,800.00	62,532,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,732,000.00	4,732,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	200,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	792,200.00	765,900.00
2105	Нормативт зардал	700,000.00	700,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	49,592,900.00	28,025,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,343,400.00	1,343,400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	143,200.00
210604	Урсгал засвар	48,106,300.00	26,539,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	14,075,000.00	13,575,350.00
210702	Дотоод албан томилолт	14,075,000.00	13,575,350.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	95,212,400.00	46,176,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	92,501,500.00	43,483,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	628,700.00	610,700.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	184,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,000.00	392,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	120,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,171,000.00	1,171,000.00
210807	Газрын төлбөр	139,700.00	139,700.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	74,300.00	74,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	158,363,000.00	58,749,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	155,956,000.00	56,390,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,407,000.00	2,358,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	138,665,000.00	135,220,298.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	138,665,000.00	135,220,298.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	67,348,000.00	67,348,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	70,266,000.00	66,821,298.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,051,000.00	1,051,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	856,691,800.00	631,687,750.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	856,691,800.00	631,687,750.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

220001	Барилга байгууламж	314,335,700.00	290,500,000.00
221001	Их засвар	181,781,000.00	115,498,950.00
222001	Тоног төхөөрөмж	150,000,000.00	99,752,900.00
223001	Бусад хөрөнгө	210,575,100.00	125,935,900.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,941,789,200.00	2,635,370,349.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,765,125,400.00	2,580,822,169.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,995,708,100.00	1,842,950,978.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	769,417,300.00	737,871,191.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	176,663,800.00	54,548,180.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100,000,000.00	54,548,180.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	76,663,800.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		174,132,064.60
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		334,428,785.60
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2.00	2.00
610001	Төсвийн байгууллага	2.00	2.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	36.00	36.00
620001	Удирдах ажилтан	15.00	15.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12.00	12.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00
620004	Гэрээт ажилтан	5.00	5.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	36.00	36.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11.00	11.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6.00	6.00
650010	Гэрээт ажилтан	5.00	5.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	14.00	14.00

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

		Төгрөгөөр
Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	12,490,568.00
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	12,490,568.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	12,490,568.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	12,490,568.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,511,668.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,511,668.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,978,900.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,978,900.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	12,490,568.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	12,490,568.00

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,490,568.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Ногооннуур сумын Засаг дарга нь эдийн засаг, нийгмийн асуудлаар бие даан шийдвэр гаргах, төрийн бодлого, хууль тогтоомжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх, иргэдэд үзүүлэх засаг захиргааны болон нийгмийн үйлчилгээг зохион байгуулах, хяналт тавих чиг үүрэг бүхий байгууллага юм.

Тайлант онд “Хөрөнгө оруулалтыг сумын хөгжилтэй уялдуулах замаар ард түмний санал санаачилгад тулгуурлан хэрэгжүүлснээр нийгэм эдийн засгийн хөгжлийг хурдасгаж, аймгийн Загвар сум болгох” гэсэн зорилт дэвшүүлэн ажилласан байна.

Дээрх зорилтын хүрээнд доорх дэд зорилтуудыг хэрэгжүүлэхээр тусгасан байна.Үүнд:

- Төрийн албаны болон холбогдох хууль тогтоомжуудыг ажилдаа мөрдлөг болгож, авлига, ашиг сонирхлын зөрчилд автахгүй байх
- Үйл ажиллагаандаа төрийн албаны стандартыг дагаж мөрдөн, дотоод ажлыг сайжруулах
- Ажлын цагийн ашиглалтыг сайжруулж, иргэдэд үзүүлэх төрийн үйлчилгээний ажлын хөнгөн шуурхай байдлыг хангах.
- Байгууллагын санхүүгийн болон бусад үйл ажиллагаанд ил тод байдлыг хангаж ажиллах

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч 2024 онд шалгалтад хамрагдаагүй тул дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Ногооннуур сумын Засаг даргын тамгын газрын даргын 2020 оны 06 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/07 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж ажилласан байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 280.3 сая төгрөгөөр буюу 6.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	265,905.5	504,299.4	238,393.8
Авлага	202,985.2	172,723.0	-30,262.2
Урьдчилгаа	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	86,811.5	106,853.8	20,042.2
Үндсэн хөрөнгө	3,999,443.5	4,051,596.1	52,152.6
Нийт хөрөнгө	<u>4,555,145.7</u>	<u>4,835,472.2</u>	<u>280,326.5</u>
Өр төлбөр	43,638.5	41,109.6	-2,528.9
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,511,507.2	4,794,362.6	282,855.4
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	<u>4,555,145.7</u>	<u>4,835,472.2</u>	<u>280,326.5</u>

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансанд нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна.

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Мөнгөн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 504,299.4 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 238,393.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/
			Өсөлт (+), Бууралт (-)
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	-	-	-
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	265,905.5	504,299.4	238,393.8
Төгрөг	265,905.5	504,299.4	238,963.4
Төрийн сангийн харилцах	260,642.7	498,821.3	238,178.6
Арилжааны банк дахь харилцах	5,262.9	5,478.1	215.2
Дүн	265,905.6	504,299.4	238,393.8

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа.

Оны эцэст Төсвийн ерөнхий орлогын дансанд 164,392.5 мянган төгрөг, ОНХСанд 226,942.4 мянган төгрөг, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 107,486.4 мянган төгрөг, эргэлтийн эмийн сан 5,478.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

- Аудитын илрүүлэлт: Мөнгөн хөрөнгө данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 172,722.9 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 30,262.3 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 3. Авлагын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/
			Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчтай холбогдсон авлага	625.1	9,046.9	8,421.8
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	613.2	-	613.2
Зээлийн хүүгийн авлага	-	-	-
Байгууллагаас авах авлага	-	-	-
Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	-	-
Зээлийн авлага	201,746.9	163,676.0	-38,070.9
Хувь хүмүүст олгосон зээл	201,746.9	163,676.0	-38,070.9
Дүн	202,985,2	172,722.9	30,262.3

сурвалж: Аудитын судалгаа

Ажиллагсадтай холбоотой авлага 8,421.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага 38,070.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

- Аудитын илрүүлэлт: Авлага данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.3 Урьдчилгаа

Урьдчилж гарсан зардал дансанд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.5.4 Бараа материал

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 106,853.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 20,042.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 5. Бараа материалын үлдэгдэл

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	13,968.7	13,263.1	705,6
Эм боох материал	13,968.7	13,263.1	705,6
Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	-	-
Хангамжийн материал	52,742.8	73,490.7	20,747.9
Бичиг хэргийн материал	-	-	0
Аж ахуйн материал	30,240.2	50,649.7	20,409.5
Сэлбэг хэрэгсэл	-	-	-
Түлш, шатах тослох материал	5,837.9	6,176.2	338,3
Хүнсний материал	-	-	-
Бусад хангамжийн материал	16,664.8	16,664.8	0.0
Мал амьтад	20,100.0	20,100.0	0.0
Дүн	86,811.5	106,853.8	20,042.3

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

ЗДТГ 92,075.2 мянган төгрөгийн, ИТХ 1,515.0 мянган төгрөгийн, Эмийн эргэлтийн сан 13,263.1 мянган төгрөгийн нийтдээ 106,853.8 мянган төгрөгийн бараа материалын үлдэгдэлтэй байна.

- **Аудитын илрүүлэлт:** Бараа материал данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.5 Бусад эргэлтийн хөрөнгө:

Бусад эргэлтийн хөрөнгө байхгүй байна.

3.5.6 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл цэвэр дүнгээр 4,051,596.1 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 52,152.7 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	3.992,443.5	4.044,168.3	51,724.8
Барилга, байгууламж, орон сууц	659,629.6	765,886.6	106,257.0
Авто-тээврийн хэрэгсэл	131,888.5	350,912.3	219,023.8
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	98,116.6	122,406.0	24,289.4
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	35,917.5	35,482.2	(435.3)
Зам, гүүрийн байгууламж	3,065,302.2	2,767,847.5	(297,454.7)
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	-	-	-
Бусад үндсэн хөрөнгө	-	-	-
Дуусаагүй барилга, байгууламж	-	-	0
Ном	1,633.6	1,633.6	0
Биет бус хөрөнгө	6,955.2	7,427.8	472.6
Программ хангамж	1,423.2	1,895.8	472.6
Бусад биет бус хөрөнгө	5,532.0	5,532.0	0
Дүн	3,999,443.4	4,051,596.1	52,152.7

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Үндсэн хөрөнгийн данс оны эхэнд 3,999,443.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба 9,420.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийн худалдан авч, 463,286.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 407,208.4 мянган төгрөгийн элэгдэл байгуулж оны эцэст 4,051,596.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

- Аудитын илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгө данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.7 Өр төлбөр

Өр төлбөр данс оны эцэст 41,106.6 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарч оны эхнээс 2,531.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 8. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	/ сая төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Өглөг	43,638.5	41,106.6	2,531.9
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	-	-
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	-	-
Бусад өглөг	43,638.5	41,106.6	2,531.9
Байгууллагад төлөх өглөг	43,638.5	41,106.6	2.5
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	-	-
Дүн	43,638.5	41,106.6	2,531.9

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

ОНХСан 36,565.0 мянган төгрөгийн, Эмийн эргэлтийн сан 4,544.6 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсан байна.

- Аудитын илрүүлэлт: Өглөг данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.10 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 4,794,362.6 мянган төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 282,855.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна

Хүснэгт 9. Засгийн газрын хувь оролцоо

Үзүүлэлт	/ сая төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	837,887.7	837,887.7	0
Хуримтлагдсан үр дүн	3,673,619.5	3,956,475.0	282,855.5
Өмнөх үеийн үр дүн	3,137,103.3	2,796,093.4	(341,009.9)
Тайлант үеийн үр дүн	(348,471.1)	288,478.2	636,949.3
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	884,987.3	871,903.4	(13,083.9)
Дүн	4,511,507.2	4,794,362.6	282,855.4

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Ногооннуур сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,637.4 сая төгрөгөөр, төсвийн зарлагыг 2,941.8 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн тодотголоор 304.4 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 2,941.8 сая төгрөгөөр баталсан байна. Нийт зардлын 1,995.7 сая төгрөгийг сумын орон нутгийн төсвийн орлогын санхүүжилтээр, 769.4 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 100.0 сая төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 76.7 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Ногооннуур сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2024 онд гүйцэтгэлээр нийтдээ 2,635.3 сая төгрөгийн тусламж санхүүжилтийн орлого бүрдүүлсэн байна. Үүнд: сумын орон нутгийн төсвөөс 1,842.9 сая төгрөгийн, Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 737.9 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос 54.5 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогын 32.4 сая төгрөг нь Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагын эргэн төлөлтийн орлого, 22.1 сая төгрөг нь ОНХСангийн орлого байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,941.7 сая төгрөг буюу 84.1 хувьтай байгаа нь төвлөрүүлсэн болон дутуу авсан санхүүжилт, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй холбоотой байна.

Сумын орон нутгийн төсвийн орлогын талаар:

Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны “Орон нутгийн төсөв батлах тухай” 73 дугаар тогтоолоор Ногооннуур сумын 2023 оны орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 923.1 сая төгрөгөөр баталж, аймгийн ИТХ-ын 2023 оны “2023 оны төсөвт тодотгол хийх тухай” 78 дугаар тодотголоор 923.1 сая төгрөгөөр хэвээр нь баталсан байна.

Сумын ИТХ-ын 2024 оны А/02 дугаар тогтоолоор 2024 орлогын төлөвлөгөөг 379.1 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 1,302.2 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвийн орлогод 1,323.9 сая төгрөгийн орлого оруулж, орлогын төлөвлөгөөг 21.7 сая төгрөгөөр буюу 1.7 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №2 Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/сая төгрөг/	
			Өсөлт/+, бууралт -/	Дүнд эзлэх хувь
I.Татварын орлого	1,295.0	1,308.2	13.2	101.0
II.Татварын бус орлого	7.2	15.7	8.5	217.7
Нийт дүн	1,302.2	1,323.9	21.7	101.7

Эх сурвалж: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

Орон нутгийн татварын орлогод 1,295.0 сая төгрөг төлөвлөгдөж, гүйцэтгэлээр 1,308.2 сая төгрөгийн орлого оруулж 13.2 сая төгрөгөөр буюу 1.0 хувиар давсан. Татварын бус орлогод 7.2 сая төгрөг төлөвлөж гүйцэтгэлээр 15.7 сая төгрөг оруулан 8.5 сая төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна.

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд үйл ажиллагааны орлогын албан татварыг 86.5 сая төгрөгөөр, хөрөнгийн орлогыг 11.7 сая төгрөгөөр, хөрөнгө борлуулсан орлогыг 0.4 сая төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамжыг 0.2 сая төгрөгөөр, газрын төлбөрийг 2.9 сая төгрөгөөр, хүүгийн орлогыг 0.5 сая төгрөгөөр давж, төлөвлөгдөөгүй малын тоо, толгойн албан татвараас 9.7 сая төгрөг, төсөвт газрын өөрийн орлогоос 5.0 сая төгрөгийн орлого оруулсан нь төлөвлөгөөний биелэлтэд голлон нөлөөлсөн байна.

Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого 39.3 сая төгрөгөөр, үл хөдлөх хөрөнгийн татвар 0.9 сая төгрөгөөр, бууны албан татвар 2.1 сая төгрөгөөр, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 6.9 сая төгрөгөөр, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 5.0 сая төгрөгөөр, ойгоос мод түлээ мод бэлтгэж ашигласны төлбөр 0.1 сая төгрөгөөр, агнуурын нөөцийн төлбөр 43.2 сая төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогын татварын орлогоос ХХОАТ-ын буцаан олголтод 73.9 сая төгрөг олгосон байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд оны эхэнд 86.5 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба 1,308.2 сая төгрөгийн татварын орлого төвлөрүүлж, оны эцэст 164.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт №3 Төсвийн байгууллагуудын 2023 оны төсвийн зарлагын гүйцэтгэл:

/сая төгрөг/

Д/д	Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт, хэмнэлт
1	ИТХУрал	317.5	243.3	-74.2
2	ЗДТГазар	1,423.9	1,374.9	-49.0
3	Ерөнхий боловсролын 1-р сургууль	76.4	76.4	-
4	Ерөнхий боловсролын 2-р сургууль	13.5	13.5	-
5	Ерөнхий боловсролын 3-р сургууль	17.6	17.6	-
6	Ерөнхий боловсролын 4-р сургууль	17.5	17.5	-
7	Хүүхдийн цэцэрлэг	33.9	25.9	-8.0
8	Хүүхдийн цэцэрлэг-2	47.8	37.3	-10.4
9	Соёлын төв	8.3	7.8	-0.5
10	Эрүүл мэндийн төв	28.8	28.8	-
11	ОНХСан	856.6	631.7	-225.0
12	СХСан	100.0	0.4	-99.6
	Нийт дүн	2,941.8	2,475.1	-466.7

Эх сурвалж: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

Сумын ЗДТГ, ИТХ-ын төсвийн гүйцэтгэл төлөвлөснөөс бага гүйцэтгэлтэй гарсан төлөвлөлттэй холбоотой ба ОНХС-гийн төсвийн гүйцэтгэлд 7 төсөл хөтөлбөрийн ажил дутуу хийгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2024 онд 12.5 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авсан байна. Үүнд: дээд шатны төсвийн захирагчаас нийт 6.0 сая төгрөг, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлогоос 6.5 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авч тээвэр шатахууны зардалд 3.5 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 9.0 сая төгрөгийг зарцуулжээ.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого ороогүй байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2024 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 01/55 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зарлагын 1,732.5 сая төгрөгөөс 25.9 хувиар буюу 34.7 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэх шатны материаллаг байдлыг Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 2,311.7 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 34.7 сая төгрөгөөр аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад “Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан ба алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын БӨА-2025/002/НА-СТА-ТТЗ

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллээс санхүүгийн тайлангийн аудитын программд орсон мэдээллийн хэрэгжилтийг шалгасан.

Шилэн дансанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын нийтдээ 8.1 сая төгрөгийн 1 мөнгөн гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 229.4 сая төгрөгийн 24 мөнгөн гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 99.8 сая төгрөгийн 6 мөнгөн гүйлгээг бүрэн мэдээлсэн байна. Шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 100 хувьтай байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй тул нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

- *Аудитын илрүүлэлт: Шилэн данстай холбоотой зөрчил гараагүй байна.*

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа зөрчилтэй суудал гараагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна. Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар алдаа зөрчил гараагүй боловч аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2022 оны нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар бүх сумын Засаг дарга нарт малын татварын төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийн талаар “Малын татвараас орох орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж, сумын ИТХ-аар батлуулж, орлогыг сумын төсвийн орлогод бүрэн төвлөрүүлж ажиллах” зөвлөмж өгсөн ба малын татварын орлогыг сумын ИТХ-аар батлуулж ажиллаагүй байна.

Ногооннуур сумын [Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар хугацаа хэтэрсэн зээлийн авлагыг барагдуулах 97.6 сая төгрөгийн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй байна.](#)

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1. Сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн талаар

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн, 4 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 1 байгууллага, 2 сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Ерөнхий боловсролын 1, 2, 3, 4 дүгээр сургууль, хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэг, Соёлын төв, Эрүүл мэндийн төвийн орон нутгийн төсвөөс олгосон тогтмол зардлын санхүүжилтийг нэгтгэлд хамруулсан байна.

Сумын ЗДТГазрын санхүүгийн тайланд “хязгаарлалтай” дүгнэлт өгсөн. Сумын ИТХ, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж үзсэн.

Засаг даргын тамгын газар, Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 540.6 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч үүнээс 140.1 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 6.7 сая төгрөгийн төлбөрийн 2 акт тогтоож, 178.4 сая төгрөгийн 7 албан шаардлага, 215.4 сая төгрөгийн 4 зөвлөмж өгсөн.

Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль, Чихтэй багийн ерөнхий боловсролын сургууль, Ховд багийн ерөнхий боловсролын сургууль, Улаанчулуун багийн ерөнхий боловсролын сургууль, Эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн тайланд “өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн. Хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэг, Соёлын төв, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн тайланг түүвэрт хамруулж үзсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа бусад байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийтдээ 1,845.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч үүнээс 128.2 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 3.4 сая төгрөгийн төлбөрийн 3 акт тогтоож, 54.0 сая төгрөгийн 3 албан шаардлага, 1,660.0 сая төгрөгийн 14 зөвлөмж өгсөн байна.

Хүснэгт 4: Төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн тайлангаас илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл /сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Захирагчийн алба	7	188.8	2	62.4	1	6.1	3	31.2	1	89.1
2	ИТХурал	6	141.6	2	77.7	1	0.6	2	13.2	1	50.1
3	ОНХС	3	170.5					2	134.0	1	36.5
4	ХХС	1	39.7							1	39.7
Орон нутгийн байгууллагын дүн		17	540.6	4	140.1	2	6.7	7	178.4	4	215.4
1	ЕБ-ын 1-р сургууль	3	2.5			2	2.5			1	
2	ЕБ-ын Чихтэй багийн сургууль	1	0.0							1	
3	ЕБ-ын Ховд багийн сургууль	2	0.9							2	0.9

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4	ЕБ-ын Улаанчулуу багийн сургууль	2	0.1	1	0.1					1	
5	Хүүхдийн цэцэрлэг	3	105.7	1	101.6			1	4.1	1	
6	Хүүхдийн цэцэрлэг-2	9	1,356.7	4	26.5	1	0.9	1	4.1	3	1,325.2
7	Соёлын төв	2	55.8					1	45.8	1	10.0
8	Эрүүл мэндийн төв	4	323.9							4	323.9
Бусад байгууллагын дүн		26	1,845.6	6	128.2	3	3.4	3	54.0	14	1,660.0
Нийт дүн		43	2.386.2	10	268.3	5	10.1	10	232.4	18	1,875.4

5.2. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар залруулга хийгдээгүй, зөрчил илрээгүй.

Аудитын дүнгээр Сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албад дараах зөвлөмжийг өгч байна.Үүнд:

1.Сумын төсөвт байгууллагуудын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчилд өгсөн 10.1 сая төгрөгийн төлбөрийн 5 актыг хугацаанд нь барагдуулах, 232.4 мянган төгрөгийн 10 албан шаардлага, 1,875.4 мянган төгрөгийн 18 зөвлөмжийн биелэлтэд хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнаж ажиллах;

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Ногооннуур сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудад өгсөн аудитын шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнах	1						1					
Дүн	1						1					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								